

УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ – БУРГАС

УТВЪРЖДАВАМ!

РЕКТОР:

/доц. д-р Магдалена Миткова/

СТАНДАРТ ЗА УЧЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЯ НА УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ – БУРГАС

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Стандартът за учебна документация на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас е документ, който определя за общо и повтарящо се прилагане правилата, насоките и характеристиките при изработване и утвърждаване на учебна документация. Целта на този документ е да се постигне оптимален ред и качество в организацията на учебния процес в Университета.

2. Стандартът за учебна документация на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас приема като отправна точка и основа европейските и националните стандарти – *Европейска квалификационна рамка (ЕКР) за учене през целия живот и Национална квалификационна рамка на Република България (НКР)*, както и националните и университетските нормативни документи – *Закон за висшето образование, Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени "бакалавър", "магистър" и "специалист", Наредба за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища, Система за оценяване и поддържане на качеството на обучение в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ (СОПКО), Правилник за учебната дейност на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Правилник за обучение на студенти в ОКС „магистър“ в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“.*

3. Въз основа на общите за университета параметри на учебната документация, регламентирани в този документ, може да се разработят стандарти за учебна документация по професионални направления. В тези случаи съдържанието и качеството на стандартите са в съответствие с целите на професионалното направление и не трябва да противоречат на мисията, визията, ценностите и целите на университета, както и на общо университетските стандарти.

II. УНИВЕРСИТЕТСКИ СТАНДАРТ ЗА УЧЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЯ НА ДИСЦИПЛИНА (учебна програма)

1. Настоящият стандарт за учебна документация на дисциплина (учебна програма) е общо университетски за Университет „Проф. д-р А. Златаров“ – Бургас.

2. Стандартът за учебна документация на дисциплина уточнява изискванията към структурата и съдържанието на учебната програма и въвежда правила за нейното разработване и утвърждаване.

3. Всяка университетска учебна дисциплина, независимо от образователно-квалификационна степен, има своя учебна програма. Тя е структурирана по стандартен

формат (*Приложение 1*). Щом учебната програма бъде приета по установения ред, тя става задължителна и се съблюдава, независимо от това, кой ѝ е титуляр.

4. Изисквания към структурата и съдържанието на учебната програма:

1. Титулна страница: съдържа точно описание на наименованието на учебната дисциплина, специалността (съответно, на магистърската програма за ОКС „магистър“), професионалното направление, образователно-квалификационната степен, формата на обучение;

2. Втора страница: съдържа извадки от учебния план, отразяващи общите параметри на дисциплината, учебните форми и формите на оценяване и контрол;

3. Анотацията на дисциплината: съдържа предназначение и цели на курса, описание на структурата, методи на преподаване, форми на самостоятелна работа, методи на оценяване, изисквания към основните знания и умения на студентите, очаквани резултати от обучението;

4. Организиране на учебното съдържание в относително обособени части (лекции и упражнения);

5. Точно формулиране на темите за лекции и определяне съдържанието на семинарните (практическите) упражнения;

6. Посочване на параметрите на курсовата задача, ако фигурира такава в учебния план;

7. Въпросник;

8. Списък на задължителната и препоръчителна литература за самостоятелна подготовка на студентите;

9. Титуляр на дисциплината;

10. Данни за утвърждаването на програмата от оторизирания орган;

11. Данни за извършените актуализации на програмата.

5. Правила за проектиране и утвърждаване на учебна програма за нова учебна дисциплина.

1. Ръководителят на катедрата, обучаваща по съответната дисциплина, след решение на катедрен съвет, възлага на титуляря на дисциплината разработването на проект за учебна програма за нова учебна дисциплина.

2. Титулярят на дисциплината е хабилитиран преподавател, който е заел хабилитирана академична длъжност чрез конкурс, свързан с дисциплината, или е вече действащ (наличен) хабилитиран преподавател от академичния състав на университета.

3. При разработката и изпълнението на проекта, титулярят може да бъде подпомаган от екип, определен с решение на катедрения съвет.

4. Проектът за учебна програма по нова дисциплина се поставя в приетия формат за учебна програма (*Приложение 1*), и се обсъжда на катедрен съвет на обучаващата по дисциплината катедра. Ако обучаващата по дисциплината катедра не администрира специалността, за нуждите на която се подготвя проектът, проектът се съгласува с администриращата катедра. (Администрираща катедра е тази, която обучава, организира и контролира обучението по определена специалност, и подготвя документацията за акредитация на съответното професионално направление)

5. Ръководителят на катедрата, с доклад до председателя на Учебно-методичния съвет (УМС) към факултета (колежа), предлага проектът да бъде внесен за разглеждане на заседание на УМС. На заседанието на УМС се осъществява проверка на съответствията по университетския стандарт.

6. Председателят на УМС, с доклад до декана на факултета /директора на колежа/ предлага проектът да бъде внесен за одобрение във факултетния съвет /съвет на колежа/. Факултетният съвет /съветът на колежа/ приема и утвърждава проекта, и уточнява катедрата, отговорна за протичането на учебния процес по дисциплината. След

утвърждаване, учебната програма се подписва от декана /директора/. С това проектът става факултетен /колежен/ стандарт за съдържание на дисциплината.

7. Когато по дисциплината се определи нов титуляр, той е длъжен да спазва утвърдената учебна програма факултетен /колежен/ стандарт). Академичната «свобода на преподаването» (чл. 20 от ЗВО) се ползва в рамките на така утвърдения факултетен /колежен/ стандарт.

8. Съдържанието на дисциплината може да се преглежда и оценява по реда на СОПКО на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, както и да се актуализира периодично, съобразно динамиката на нейното развитие.

6. Правила за актуализиране на учебна програма

1. актуализиране на учебната програма се извършва от обучаващата по дисциплината катедра на базата на предложения на титуляря или преподаватели от катедрата в следните случаи:

- при необходимо съответствие с най-новите постижения в науката и методологията по предмета на курса или със собствените научни резултати;
- при промяна на учебния план;
- след препоръки при оценяване на дисциплината по СОПКО и при акредитация;
- след консултации с потребители на кадри.

2. Процедура за приемане на актуализацията на учебната програма:

- Титулярят разработва актуализиран вариант на учебната програма.
- Титулярят представя учебната програма за преразглеждане във:
  - **катедрения съвет**, когато:
се налагат промени в начина на преподаване и/или оценяване на студентите;
измененията засягат повече от 15% от хорариума или са настъпили съществени промени в ресурсите по дисциплината.
  - **факултетния съвет**, когато:
настъпят изменения на повече от 25 % от хорариума на дисциплината, при което се налага актуализиране на съдържанието.

7. Документиране на измененията в учебната документация.

1. За измененията на учебната документация на всяко ниво се водят протоколни записи, по които се съди за регулярността и правомерността на процедурата.

8. Контрол за съответствието със стандартите.

1. Контролът за съответствие на учебната програма с университетските стандарти за учебна документация се осъществява от Учебно-методичния съвет на основното звено.

III. УНИВЕРСИТЕТСКИ СТАНДАРТ ЗА УЧЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЯ ЗА СПЕЦИАЛНОСТ ПО ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН (квалификационна характеристика и учебен план)

1. Инициатор за изработване на програма за обучение по нова специалност може да бъде катедра на Университета, колежното, факултетното или академичното ръководство. Предложения до университета могат да правят и държавни, научни и стопански или браншови организации.

2. Инициаторът прави задание за разработка с названието на програмата за обучение, главните компоненти на която са квалификационната ѝ характеристика и учебният план.

А. Университетски стандарт за квалификационна характеристика

1. Настоящият стандарт за квалификационна характеристика е общо университетски за Университет „Проф. д-р А. Златаров“- Бургас.

2. Изисквания към структурата и съдържанието на квалификационната характеристика:

1. Квалификационната характеристика съдържа търсените знания, умения и професионални компетентности в обхвата на програмата за обучение, които трябва да са в съответствие с тенденциите за развитие на специалността в средно- и дългосрочен период, както и с мисията и ценностите на Университета. Квалификационната характеристика задължително предхожда създаването на учебните планове и програми за всяка специалност.

2. Квалификационната характеристика има три основни компонента:

- Професионално предназначение на програмата за обучение;
- квалификационен стандарт-компетенции на завършилите студенти
- възможности за реализация и допълнителна квалификация.

3. Квалификационната характеристика се структурира в следната последователност:

➤ Професионално предназначение на програмата за обучение. Тук се описват следните детайли: за кого е предназначена образователната програма; каква основа е необходима за придобиване на съответната ОКС; главна цел на обучението по програмата; организация на обучението; методи и ресурси на обучение; оценяване на знанията на студентите; дипломиране;

➤ квалификационен стандарт-компетенции на завършилите студенти. Тук се описват очакваните знания и умения, необходими за успешна професионална дейност;

- знания и умения придобити от общотeorетичната подготовка (обща умения);

- знания и умения, придобити от специална подготовка (специални умения);
- знания и умения, придобити от професионална подготовка (преносими знания и ключови компетентности);

➤ Области на професионална реализация на завършилия обучението по програмата за обучение. Тук се описват възможностите за реализация и допълнителна квалификация.

4. Квалификационните характеристики не зависят от формите, методите и средствата за обучение. Изискванията към завършващите остават едни и същи, независимо от това как са обучавани - редовно, задочно, дистанционно, индивидуално или в друга форма на обучение.

3. Правила за утвърждаване на проект за квалификационна характеристика

а. Утвърждаването на квалификационната характеристика следва процедурата за утвърждаване на учебен план.

Б. Университетски стандарт за учебен план

1. Настоящият стандарт за учебен план е общо университетски за Университет „Проф. д-р А. Златаров“-Бургас.

2. Изисквания към структурата и съдържанието на учебния план:

1. Учебният план на специалността се изработва въз основа на квалификационната характеристика;

2. При разработката му се правят проучвания относно търсенето на специалисти със съответните знания и умения на пазара на труда; конкурентоспособността на специалността; изискванията на оценяващите агенции. Изучава се подобна учебна документация, както и добрите практики на други висши училища.

3. Учебният план се структурира по стандартен формат за всички ОКС в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“. (Приложение 2). Изготвя се по семестри и включва задължителни атрибути:

➤ Въвеждаща част, описваща наименованието на специалността; образователно-квалификационна степен; област на висшето образование с шифър; професионално направление с шифър; срок на обучение; форма на обучение;

➤ Фонд на учебното време по брой седмици, включващ аудиторна заетост, изпитни сесии, практики, държавен изпит и ваканции;

➤ Параметри на учебния план, включващи аудиторна заетост (лекции, семинарни упражнения, практически упражнения); практики (учебна, учебно-производствена, специализираща); брой задължителни, избираеми и факултативни дисциплини в часове и проценти; извънаудиторна заетост в часове; съотношение между аудиторна и извънаудиторна заетост в проценти; брой курсови проекти и курсови работи в часове; форми на контрол – брой изпити, текущи оценки, заверки.

➤ Форма на завършване;

➤ График за провеждане на учебния процес

➤ План на учебния процес по семестри, който включва:

- названието на учебните дисциплини и други форми на учебния процес (стажове, практики, дипломни защити и държавни изпити),

- форма на учебните дисциплини – задължителна, избираема, факултативна;

- семестриалната аудиторна заетост (в часове) на студентите по форми на учебните занятия и по дисциплини,

- семестриална извънаудиторна заетост (в часове);

- основни съотношения между аудиторна и извънаудиторна заетост;

- формата на контролните проверки на резултатите от обучението и на дипломирането;

- кредити по всяка дисциплина.

➤ Списъци на избираеми дисциплини.

4. Учебният план съдържа заетостта по видове занятия през целия срок на обучение и общ баланс на часовата заетост и придобитите кредити, която трябва да съответства на държавните изисквания за ОКС „бакалавър“, „магистър“ и „професионален бакалавър“.

5. Кредитите по всяка учебна дисциплина и друга форма на учебния процес се формират съобразно „Методика за формиране и разпределяне на кредити по дисциплини“ (Приложение 3).

6. В учебния план задължително се включват задължителни, избираеми и факултативни дисциплини.

➤ Задължителните дисциплини осигуряват фундаментална подготовка по специалността.

➤ Избираемите дисциплини осигуряват специфични знания и компетентности в областта на специалността. Веднъж избрани, те стават задължителни.

➤ Факултативните дисциплини дават възможност за знания и умения в различни научни области в съответствие с интересите на студентите. В Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ всяка дисциплина от учебните планове, освен задължителните по специалността, може да се изучава факултативно. Присъдените по факултативната дисциплина кредити са извън задължителния брой кредити, необходими за получаване на професионална квалификация.

3. Основни структурни параметри и характеристики на учебния план за ОКС „бакалавър“

1. Учебният процес е организиран в семестри. Всеки семестър е от 15 учебни седмици, 30 кредита, 900 часа обща (аудиторна и извънаудиторна) заетост;

2. Общата аудиторна заетост за целия курс на обучение е не по-малко от 2200 часа и не повече от 2400 часа (с изключение на специалностите от регулираните професии);

3. Общата студентска заетост за целия курс на обучение е 7200 часа;

4. Общият брой кредити за курса на обучение (без факултативни дисциплини) е 240 кредита при 60 кредита годишно и 30 кредита на семестър;

5. Кредити за държавен изпит – 10 (към осми семестър);

6. Норматив за присъждане на един кредит – 30 часа обща студентска заетост. Делът на аудиторната заетост не може да бъде повече от половината.

7. В дистанционна и задочна форма на обучение се изпълняват изискванията, предвидени в учебния план по съответната специалност, като броят кредити по учебни дисциплини съответства на този от редовната форма на обучение.

8. Максимален брой изпити на семестър – 5;

9. Максимален брой текущи оценки на семестър – 3;

10. Максимална аудиторна заетост на учебна дисциплина – 90 часа;

11. Структура на аудиторната заетост за учебна дисциплина: лекции – до 70%; семинарни занятия и практически упражнения – не по-малко от 30%;

12. При изучаване на чужди езици заетостта се формира в упражнения;

13. Минимален брой студенти в поток по избираеми дисциплини – 25 студенти;

14. Минимален брой студенти в група за изучаване на чужди езици – 15 студенти;

15. В учебния план се предвижда организиране на професионално-практическо обучение след шести семестър, според характера на специалността.

16. Дисциплината „Физическа подготовка и спорт“ се изучава през I и II семестър по 30 часа на семестър. Общият хорариум от 60 часа е извън определения максимален хорариум за придобиване на ОКС „бакалавър“. Формата на контрол е заверка.

4. Основни структурни параметри и характеристики на учебния план за ОКС „магистър“

1. Учебният процес е организиран в семестри. Всеки семестър е от 15 учебни седмици, 30 кредита, 900 часа обща (аудиторна и извънаудиторна) заетост.

2. Обща аудиторна заетост за целия курс на обучение – от 500 до 600 часа за двусеместриално обучение (съотв. 750-900 ч. за трисеместриално обучение) на придобилите ОКС „бакалавър“ по същата специалност; от 1000 до 1200 часа за обучение на придобилите ОКС „професионален бакалавър“ по същото професионално направление; от 1000 до 1200 часа за четирисеместриално обучение (съотв. 1250-1500 ч. за петсеместриално обучение) на придобилите ОКС „бакалавър“ или „магистър“ по друго професионално направление;

3. Обща студентска заетост за целия курс на обучение – 1800 часа за двусеместриално обучение (съотв. 2700 ч. за трисеместриално обучение) на придобилите ОКС „бакалавър“ по същата специалност; 3600 за обучение на придобилите ОКС „професионален бакалавър“ по същото професионално направление; от 3600 до 4500 за обучение на придобилите ОКС „бакалавър“ или „магистър“ по друго професионално направление;

4. Общ брой кредити за курса на обучение (включително дипломна работа или държавен изпит) – минимум 60 кредита годишно за обучение на придобилите ОКС „бакалавър“ по същата специалност; минимум 120 кредита за обучение на придобилите ОКС „професионален бакалавър“ по същото професионално направление; минимум 120 кредита за обучение на придобилите ОКС „бакалавър“ или „магистър“ по друго професионално направление;

5. Кредити за държавен изпит или дипломна работа – 15;

6. Норматив за присъждане на един кредит – 30 часа обща студентска заетост. Делът на аудиторната заетост не може да бъде повече от половината от общата студентска заетост.

7. В дистанционна и задочна форма на обучение се изпълняват изискванията, предвидени в учебния план по съответната специалност, като броят кредити по учебни дисциплини съответства на този от редовната форма на обучение.

8. Максимален брой изпити на семестър – 5;

9. Максимален брой текущи оценки на семестър – 3;

10. Структура на аудиторната заетост за учебна дисциплина: лекции – до 70%; семинарни занятия и лабораторни упражнения – не по-малко от 30%;

11. Брой избираеми позиции – до 25% от всички специализиращи дисциплини;

12. Минимален брой студенти в поток по избираеми дисциплини – 20 студенти;

5. Основни структурни параметри и характеристики на учебния план за ОКС „Магистър“ по специалността „Медицина“

Дисциплините заложи в учебния план са съобразени с „Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалностите "Медицина" и "Дентална медицина" за образователно-квалификационна степен "магистър". Последователността при подреждането на изучаваните дисциплини в учебния план по семестри е съобразена с необходимостта от първоначално обучение по фундаментални (предклинични) дисциплини, последвано от обучението по клинични дисциплини и завършване на обучението с преддипломен стаж в последната шеста година на обучение. Спазват се принципите на последователност, приемственост и надграждане в натрупването на знания и умения от студентите.

1. Учебният процес е организиран в семестри. Всеки семестър е с продължителност 15 учебни седмици. За една учебна година се обособяват два семестъра – зимен и летен. След приключването на съответния семестър се организира изпитна сесия. Изпитите се провеждат в 10 редовни изпитни сесии и 5 държавни изпитни сесии.

2. В структурата на учебния план са включени пет компонента:

- задължителни дисциплини,
- учебна практика,
- преддипломен стаж и държавни изпити,
- избираеми дисциплини/модули,
- факултативни дисциплини

3. В края на VI и VIII семестри се провежда учебна практика, като задължителна част от обучителния процес по съответни утвърдени от Факултетния съвет програми.

4. В VI-ти курс се провежда преддипломен стаж по дисциплини съгласно Наредбата за ЕДИ и се провежда държавна изпитна сесия.

5. В учебния план е показан общият хорариум на дисциплината, разпределението на лекциите и упражненията, семестърът в който се полага изпит, седмичната аудиторна студентска заетост от лекции и упражнения и съответният брой кредити, който носи дисциплината.

6. Общият брой кредити за специалността е 380, разпределени както следва:

- от задължителни дисциплини - 300 кредита от I до V курс
- от избираеми дисциплини – 10 кредита за целия период на обучение
- от учебна практика – 10 кредита (по 5 кредита след VI-ти и след VIII-ми семестър)
- от петте държавни изпита и стаж по „Спешна медицина“ - 60 кредита в VI-ти курс

7. От факултативни дисциплини се натрупват не повече от 15 кредита за целия период на обучението.

8. Нормативът за присъждане на 1 кредит е 30 учебни часа обща студентска заетост, съгласно утвърдената Методика за формиране и разпределяне на кредити по дисциплини.

9. Максимален брой изпити за семестър – 6

10. Минимална седмична аудиторна заетост – 20 учебни часа

11. Максимална седмична аудиторна заетост – 45 учебни часа

12. Избираемите дисциплини се предлагат под формата на модули по конкретни теми, часове и кредити за всяка учебна година.

13. Обучението по модули се провежда съобразно свободното от задължителни учебни занятия време на студентите.

14. Избираемите дисциплини (модули) осигуряват определен брой кредити съгласно учебния план и всеки студент е задължен да натрупа чрез модули 10 кредита за целия период на обучение.

6. Основни структурни параметри и характеристики на учебния план за ОКС „професионален бакалавър“

1. Учебният процес е организиран в семестри от по 15 учебни седмици, 30 кредита, 900 часа обща (аудиторна и извънаудиторна) заетост.

2. Обща аудиторна заетост за целия курс на обучение – 1800 часа (с изключение на специалностите от регулираните професии);

3. Обща студентска заетост за целия курс на обучение – 5400 часа

4. Общо брой кредити за курса на обучение (без факултативни дисциплини) – 180 кредита при 60 кредита годишно и 30 кредита на семестър;

5. Кредити за държавен изпит – 10 (към шести семестър);

6. Норматив за присъждане на един кредит – 30 часа обща студентска заетост. Делът на аудиторната заетост не може да бъде повече от половината.

7. В дистанционна и задочна форма на обучение се изпълняват изискванията, предвидени в учебния план по съответната специалност, като броят кредити по учебни дисциплини съответства на този от редовната форма на обучение.

8. Максимален брой изпити на семестър – 5;

9. Максимален брой текущи оценки на семестър – 3;

10. Максимална аудиторна заетост на учебна дисциплина – 90 часа;

11. Структура на аудиторната заетост за учебна дисциплина: лекции – до 50%; семинарни занятия и лабораторни упражнения – не по-малко от 50%;

12. При изучаване на чужди езици заетостта се формира в упражнения;
13. Минимален брой студенти в поток по избираеми дисциплини – 25 студенти;
14. Минимален брой студенти в група за изучаване на чужди езици – 15 студенти;
15. Дисциплината „Физическа подготовка и спорт“ се изучава през I и II по 30 часа на семестър. Общият хорариум от 60 часа е извън определения максимален хорариум за придобиване на ОКС „професионален бакалавър“. Формата на контрол е заверка.

7. Процедура за утвърждаване на учебна документация за нова специалност

1. Учебният план се разработва от експертна работна група (комисия), назначена от Ректора по предложение на декана /директора/, в чийто факултет /колеж/ се предлага новата програма за обучение. Освен щатни преподаватели на Университета, в работната група могат да се включват учени от чужбина, представители на бизнеса, професионалните гилдии (съсловни организации) и работодатели по специалността, както и на фирми, основни потребители на кадрите.

2. Разработеният въз основа на квалификационната характеристика проект за учебен план за нова специалност се представя за обсъждане в катедрата, която ще администрира новата специалност.

3. С доклад от ръководителя на катедрата до председателя на УМС на факултета /колежа/ проектът за учебен план и квалификационна характеристика се внася за обсъждане в УМС на факултета /колежа/, в който е администриращата катедра.

4. Председателят на УМС, с доклад до декана на факултета /директора на колежа/, внася учебния план заедно с квалификационната характеристика за обсъждане на Факултетен съвет /съвет на колежа/.

5. Деканът на факултета /директорът на колежа/ с доклад до председателя на УМС на Университета представя учебния план и квалификационната характеристика за обсъждане в УМС на Университета.

6. След положително становище на УМС, председателят на УМС внася учебния план и квалификационната характеристика за одобрение в Академичния съвет (АС).

7. АС приема и утвърждава учебния план и квалификационната характеристика, и уточнява факултета, отговорен за протичането на учебния процес по новата специалност.

8. След утвърждаване, учебният план се подписва от Ректора.

9. Оригиналният екземпляр на утвърдения учебен план и квалификационната характеристика се съхранява при зам.-ректора по учебната дейност. Предоставя се по едно копие в отдел „Учебен“, в канцеларията на съответното основно звено, в архива от материали на заседанията на Академичния съвет. Ръководител „Канцелария – ректорат“ сканира оригиналния екземпляр и го предоставя в ЕИЦ за поставянето му на университетския сайт.

10. Утвърденият учебен план и квалификационна характеристика стават задължителни за съответната специалност и ОКС.

11. След определяне на преподавателския състав се разработват учебните програми за дисциплините от учебния план, съобразно стандарта за учебна програма на нова учебна дисциплина (*Приложение 1*).

12. Лекционните курсове по задължителните и избираемите учебни дисциплини се възлагат на хабилитирани лица на основен трудов договор, които четат за всяка специалност не по-малко от 70 % от лекционните курсове за ОКС „бакалавър“ и не по-малко от 50 % за ОКС „професионален бакалавър“.

13. До 30% от лекционните курсове за ОКС „бакалавър“ (до 50% за ОКС „професионален бакалавър“) могат да се възлагат на нехабилитирани преподаватели с образователната и научна степен „доктор“.

8. Актуализиране на учебен план и квалификационна характеристика

а. Предложенията за промяна на учебните планове се инициират и обсъждат от катедрата, администрираща специалността. Промените, касаещи дисциплини от учебния план, задължително се съгласуват с катедрите, които обучават по съответните дисциплини.

б. Измененията в действащ учебен план се правят по същия ред, както при утвърждаването на учебна документация за нова специалност. Предложения за еднократна промяна се утвърждават само от АС.

в. Промяна се налага и се прави съобразно:

➤ Динамиката в развитието на науките технологиите и професионалната практика по съответната специалност

➤ Изискванията на оценяващи агенции (НАОА) и организации, действащи в европейското пространство на висшето образование

➤ Промяна в нормативните документи на местно и национално ниво;

➤ Сключени договори за съвместно обучение с други университети;

➤ Необходимост от корекции на установени слабости в учебното съдържание;

➤ Мнения и препоръки на потребители на кадри и работодатели;

➤ Мнението на студенти, отразено в анкетни проучвания и беседи;

г. При съществено нарушение на съответствието между учебния план и квалификационната характеристика се актуализира и квалификационната характеристика.

IV. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Настоящият стандарт за учебна документация се допълва от задължителни формати за учебен план и учебна програма, и от методика за формиране и натрупване на кредити за всяка учебна дисциплина:

а. *Приложение 1* - Формат за учебна програма за университетска учебна дисциплина на УАЗ – Бургас;

б. *Приложение 2* - Формат за учебен план на ОКС „професионален бакалавър“, „бакалавър“ и „магистър“;

в. *Приложение 3* - Методика за формиране и разпределяне на кредити по дисциплини.

2. Стандартът за учебна документация е приет на заседание на Академичен съвет, протокол № 20/20.09.2016 г.

Актуализиран на заседание на АС, протокол № 41/8.02.2018 г..

Технически секретар:

(проф. д-р И. Марковска)

Секретар:

(доц. д-р Ж. Михайлова)

УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ - БУРГАС

**МЕТОДИКА ЗА ФОРМИРАНЕ И РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА КРЕДИТИ
ПО ДИСЦИПЛИНИ**

1. Съгласно Европейската система за трансфер на кредити (ECTS), 60 кредита за една учебна година отговарят на 1800 часа пълна годишна натовареност на студентите. В годишната заетост от 1800 часа се включват както лекции, семинарни занятия, упражнения и др., така и практики, консултации, научни изследвания, самостоятелна работа в библиотеката и у дома, подготовка за изпити и др. При 1800 часа на година съответно един кредит се покрива от 30 часа аудиторна и извънаудиторна заетост. При пълна натовареност от 1800 часа, включваща 10 месеца за една учебна година за един месец натовареността на студентите е 180 часа. При 22 работни дни в месеца се получават 8, 2 работни часа на ден за студентите.

- а. При 4-годишен срок на обучение общият брой кредити, които студентът трябва да придобие е 240 (4 години x 60 кредита)
- б. При 3-годишен срок на обучение – 180 кредита
- в. При 2,5 години обучение – 150 кредита
- г. При 1,5 години обучение – 90 кредита
- д. При една година обучение – 60 кредита
- е. За студентите от специалност „Медицина“ на ОКС „Магистър“ при 6-годишен срок на обучение общият брой кредити, които студентът трябва да придобие е 380, разпределени както следва:
  - от задължителни дисциплини - 300 кредита от I до V курс
  - от избираеми дисциплини - 10 кредита за целия период на обучение
  - от учебна практика - 10 кредита – по 5 кредита след VI-ти и след VIII-ми семестри
  - от петте държавни изпита и стаж по „Спешна медицина“ - 60 кредита в VI-ти курс
  - От факултативни дисциплини студентите могат да натрупат не повече от 15 кредита за целия период на обучението. Натрупаните кредити от факултативни дисциплини се отразяват в отделно „Удостоверение за проведени факултативни дисциплини“ и са извън задължителните по учебен план.

2. Изходна точка за разпределението на кредитите трябва да бъде учебният план за една академична година. ECTS-кредити трябва да се определят за всички съществуващи учебни дисциплини (задължителни, избираеми и факултативни). Кредити се определят и за дипломни работи и практическо обучение. Факултативните дисциплини носят кредити, които са над установените 60 кредита за година.

2.а. За студентите от специалност „Медицина“ на ОКС „Магистър“ изходна точка за разпределение на кредитите трябва да бъде учебният план за целия период на обучение. Натрупването на кредити и съгласно т. 1.е.

3. Не съществува взаимна зависимост между ECTS-кредитите и равнището на сложност на дадена дисциплина. Не е задължително учебните дисциплини за висока степен на образование да носят повече ECTS-кредити в сравнение с тези от по-ниска степен. Допуска се една и съща дисциплина, включена в различни степени, специалности или форми на обучение, да носи различен брой кредити.

4. Кредитите за дадена дисциплина се присъждат само на студенти, успешно положили изпита по дисциплината, практиката и т. н. Положителната оценка, каквато и да е тя, не може да влияе върху размера на присвоените кредити. Количеството

кредити е фиксирано и е едно и също за всички студенти, които успешно са положили даден изпит.

5. Разпределението на кредитите трябва да се извършва за всеки семестър, т. е. 30-те кредита трябва да се разпределят между учебните дисциплини за съответния семестър.

5.а. За студентите от специалност „Медицина” на ОКС „Магистър” разпределението на кредитите трябва да се извършва за обучението от I до V курс, т.е. 300 кредити трябва да се разпределят между всички задължителни учебни дисциплини.

6. Пример:

№	Първи семестър		Л	С		П		А	И	А/И	ФК	Кредити
	Дисциплина	Вид	ч.	вид	ч.	вид	ч.	ч.	ч.	%		
1.	Химия	з	45		15			60	90		и	5
2.	Ботаника	з	30		15			45	75		и	4
3.	Зоология	з	30		15			45	75		и	4
4.	Математика	з	30		30			60	90		и	5
5.	Аналитична химия	з	30		30			60	90		и	5
6.	Физика	з	30		30			60	90		то	5
7.	Избираема дисциплина	и	15		15			30	30		то	2
Общо:			210		150			360	540			30

При положение, че 1 кредит се присъжда за 30 часа обща студентска заетост (аудиторна и извънаудиторна), общата студентска заетост за семестъра е 900 часа (30 кредита x 30 часа = 900).

В дадения пример аудиторната заетост по учебен план за един семестър е 360 часа. Следователно за самостоятелна работа на студентите в библиотека или у дома, подготовка за изпити и т. н. ще са нужни 540 часа (900 часа – 360 = 540).

Механизмът за определяне на кредитите е следният: аудиторната заетост от 360 часа по учебен план се разделя на общия брой кредити за един семестър (30), в резултат на което се получава аудиторната заетост в 1 кредит (30 часа), равна на 12 часа (в случай че резултатът е дробно число, при изчислението се закръглява до цяло число). Останалото време до 30 часа, (т. е. в конкретния случай - 18 часа) е предвидено за самостоятелната дейност на студентите за покриването на един кредит. Аудиторната заетост трябва да е по-малка или равна на извънаудиторната заетост.

ECTS-кредитите, които ще носи една дисциплина се определят по следния начин:

Напр. дисциплината Химия има общ хорариум 60 часа. Кредитите, които носи се получават като общият хорариум по дисциплината се раздели на аудиторната заетост, която носи 1 кредит за съответната година, т. е. 60 часа : 12 = 5 кредита. (в случай на дробно число, кредитите се закръглят до цяло число). Студентът ще придобие тези кредити само при положителна оценка на изпита по тази дисциплина. В кредитите, които носи дисциплината, е заложен и извънаудиторната дейност на

студента. Колкото по-голям е хорариумът на дисциплината, толкова повече време ще е нужно на студента за извънаудиторните му ангажименти. В конкретния случай за самостоятелната му подготовка по дисциплината Химия са необходими 90 часа (5 кредита x 18 ч. извънаудиторна заетост в 1 кредит = 90 часа).

7. Когато в учебните планове са включени практики, стажове, курсови проекти и др. извънаудиторни форми, те съставляват съответната част от 30-те кредита за семестъра.

8. Таблица за еквивалентност между българската система за оценка на знанията и ECTS- скалата за оценяване

ECTS- оценка	Определение	Оценка по шестобалната система
A	ОТЛИЧЕН: забележителни резултати с незначителни грешки	Отличен 6
B	МНОГО ДОБЪР: над средния стандарт, но с някои грешки	Мн. добър 5
C	ДОБЪР: добра работа, но с редица явни грешки	Добър 4
D	СРЕДЕН: средни резултати със съществени пропуски	Среден 3
E	УДОВЛЕТВОРИТЕЛЕН: резултати, отговарящи на минималните критерии	Среден 3
F	ПРОПАДНАЛ: необходима е допълнителна подготовка, за да се присъдят кредити	Слаб 2
FX	ПРОПАДНАЛ: необходима е значителна допълнителна подготовка	Слаб 2

9. Методиката е неразделна част от *Стандарт за учебна документация на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас* и е приета на заседание на Академичен съвет, протокол № 20/20.09.2016 г.

Актуализирана на заседание на АС, протокол №41/08.02.2018г.